

SEMNE DE VIAȚĂ

D'ALE CARNAVALULUI de I.L. Caragiale ● Data reprezentăției: 25 iunie 1997 ● Regia și decorul: Laurian Oniga ● Costumele: Mihaela Dinu-Pițigoi ● Distribuția: Mihai Arsene (Nae Girimea), Vasile Pieca (Iancu Pampon), Mihai Nistor (Mache Razachescu), Dan Ivăneșei (Un catindat), Ștefan Lupu (lordache), Petre Dumitrescu (Un ipistat), Ioana Chiriță (Didina Mazu), Luminița Borta (Mița Baston).

Printre teatrele din țară care, de-o lungă bucată de vreme, încetaseră să mai dea semne de viață s-a aflat, până nu demult, și Teatrul „A. Davila” din Pitești. Câteva premiere vor fi fost, desigur, în fiecare stagiune, dar simpla lor consemnare, fie și în revista de specialitate, nu înseamnă mare lucru, dacă ele însele nu înseamnă mai nimic. Un teatru intrat în letargie și anonim e greu să-și revină altfel decât printr-o puternică infuzie de tinerețe, determinată îndeobște de prezența unui animator, fie el director de teatru sau regizor împătimit de continua căutare a mijloacelor de expresie teatrală. Din ultima categorie face parte, cu siguranță, și Laurian Oniga, el însuși prea absorbit de politică, în ultima vreme, pentru a mai fi dat spectacole relevante.

Reîntoarcerea la teatru nu se dovedește însă mai puțin dificilă, în ciuda tinereții echipei care-l urmează și a încrederii pe care se simte că această echipă o are în mentorul ei. **D'ale carnavalului** de I.L. Caragiale e o piatră de încercare ce se dovedește finalmente prea grea, declarata dorință a regizorului de

readucere a **personajului** pe scenă eșuând într-o contorsionată metaforizare de planuri, oglinda și masca devenind, paradoxal, mai importante decât „realitatea” personajului, supusă unei schematizări excesive. Uitănd parcă de unde a plecat și ce și-a dorit de fapt, regizorul se complăce apoi într-o sarabandă de gaguri de mare inventivitate comică, pe care nu poți să nu le apreciezi ca atare, aplaudându-le chiar, pentru a constata însă imediat că „bulgărele de zăpadă”, în neostoita-i rostogolire, nu face decât să se îndepărteze de esența personajelor. Nu puține vor fi totuși soluțiile scenice reușite, dar ele nu dau coerență și consistență întregului, minat de amintita metaforizare, urmărită cu atâta insistență, încât nu mai contează că aproape jumătate din spectacol actorii nu se văd, iar în cealaltă aproape jumătate nu se înțelege ce spun, nu atât din cauza lor, cât a amplasării lor pe scenă.

Altfel, sunt sesizabile calitățile comice din evoluția lui Ștefan Lupu (lordache), Vasile Pieca (Pampon) și Mihai Nistor (Mache Razachescu), nefiind lipsite de interes nici strădaniile lui Dan Ivăneșei (Catindatul) și Mihai Arsene (Nae Girimea). Au ceva haz, dar nu și consistență, Luminița Borta (Mița Baston) și Ioana Chiriță (Didina Mazu).

Revirimentul încă nu s-a produs. Dar ceva-ceva parcă a început să se întâmple în acest teatru, o dată cu venirea lui Laurian Oniga și cu acest neliniștitor **D'ale carnavalului** care ar vrea să afle, vorba unui regretat actor român, „ce se află sub coaja lucrurilor”.

VICTOR PARHON

CAZUL PARTICULAR

CAZUL GAVRILESCU, adaptare de Gelu Colceag după „La țigănci” de Mircea Eliade ● **TEATRUL „NOTTARA”** ● Data reprezentăției: 10 mai 1997 ● Regia: Gelu Colceag ● Scenografia: Liliana Cenean ● Coregrafia: Roxana Colceag ● Interpretează: Tania Filip, Adrian Titieni, Alexandru Bindea, Emilia Dobrin, Roxana Colceag, Sorin Cociș, Daniela Minoiu, Marius Florea.

Înainte de a vedea spectacolul, am fost surprins de titlul ales de Gelu Colceag pentru adaptarea scenică a arhicunoscutei nuvele „La țigănci” de Mircea Eliade. **Cazul Gavrilescu** sună cam *terre à terre* și aduce aminte de dramaturgia originală a anilor '50-'60, când alternau premierele Sidoniei Drăgușanu cu cele ale Eugeniei Busuioceanu, Paul Everac făcând în context figură de nonconformist sofisticat. Titlul lui Eliade trimite către un vag **alt-undeva**, cel al lui Colceag, către o localizare precisă. Spectacolul m-a lămurit însă pe deplin. S-a dorit o ancorare a mesajului abstract în determinațiile contingentului, o articulare a generalului pe osatura cazului particular. Ca urmare, concepția spectacolului este orientată mai mult înspre individualizarea personajelor decât a ideilor. Se preferă exprimarea sinceră și, ca să zic așa, vibrantă a trăirilor sentimentale, redării acelei ameteți existențiale declanșate, în textul-sursă, de transgresarea porților percepției. Ceea ce la Eliade era o experiență umană limită devine la Colceag o dramă burgheză a ratării. Din aerul metafizic al nuvelei rămâne în piesă parfum de romanț.

Ce-i drept, farmecul acestei nuvele vine tocmai din balansul subtil între abstractul metafizic și localizarea concretă într-un București al mirosurilor picante și al zădufului estival. Poate nicăieri, nici chiar în „Strada Mântuleasa”, nu este Eliade mai artist ca aici. Scriitura este carnală, savuroasă, spre deosebire de atâtea alte lucrări ale sale, scrise parcă în limba uscată și incoloră a ziarelor românești apărute în străinătate. Prin urmare, este firesc ca dimensiunea realist-emoțională să nu fie eludată în spectacol; regretabilă este doar cantonarea în această unică dimensiune.

Ceea ce vedem este drama unui individ, Gavrilescu, care are revelația ratării sale artistice și erotice (evident, sinonime) din cauza lașității. Nu a avut curajul să-și trăiască marea

© Dan Ivăneșei, Vasile Pieca și Mihai Nistor în **D'ale carnavalului** de I. L. Caragiale la Pitești (regia: Laurian Oniga)

